

POSTANOWIENIE

Dnia 12 kwietnia 2022 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Antoni Bojańczyk

w sprawie **W. P.**

skazanego z art. 79 pkt 4 i art. 77 pkt 2

ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości

po rozpoznaniu w Izbie Karnej w dniu 12 kwietnia 2022 r.

na posiedzeniu bez udziału stron (art. 532 § 3 k.p.k.)

wniosku Prokuratora Generalnego o wstrzymanie wykonania zaskarżonego kasacją
orzeczenia - wyroku Sądu Rejonowego w W.

z dnia 27 lutego 2019 r., sygn. IV K (...), oraz postanowienia Sądu Rejonowego w
W. z dnia 15 grudnia 2020 r., sygn. V Ko (...)

na podstawie art. 532 § 1 k.p.k.

p o s t a n o w i ł:

**wstrzymać wykonanie wyroku Sądu Rejonowego w W. z dnia
27 lutego 2019 r., sygn. IV K (...), oraz postanowienia Sądu
Rejonowego w W. z dnia 15 grudnia 2020 r., sygn. V Ko (...), do
czasu rozpoznania kasacji.**

UZASADNIENIE

W związku z wniesieniem kasacji na korzyść oskarżonego W. P. od prawomocnego wyroku nakazowego Sądu Rejonowego w W. z dnia 27 lutego 2019 r., sygn. IV K (...), Prokurator Generalny wniósł także (osobnym pismem datowanym na dzień 18 marca 2022 r., data prezentaty z tego samego dnia) o

wstrzymanie wykonania tego orzeczenia oraz postanowienia tego Sądu z dnia 15 grudnia 2020 r., sygn. akt V Ko (...) (IV K (...)), na mocy którego zarządzono wobec W. P. zastępczą karę pozbawienia wolności w wymiarze 120 (stu dwudziestu) dni w zamian za karę ograniczenia wolności w pozostałym do wykonania wymiarze 240 (dwustu czterdziestu) dni z kary 8 (ośmiu) miesięcy ograniczenia wolności, połączonej z obowiązkiem wykonywania nieodpłatnej, kontrolowanej pracy na cele społeczne w wymiarze 30 (trzydziestu) godzin miesięcznie, orzeczonej wobec wymienionego wyrokiem nakazowym Sądu Rejonowego w W. z dnia 27 lutego 2019 r., sygn. akt IV K (...).

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Wniosek o wstrzymanie wykonania zaskarżonego kasacją orzeczenia oraz orzeczenia „związkowego”, tj. postanowienia Sądu Rejonowego w W. z dnia 15 grudnia 2020 r., sygn. akt V Ko (...), którym to rozstrzygnięciem zarządzono wobec W. P. zastępczą karę pozbawienia wolności w wymiarze stu dwudziestu dni zasługiwał na uwzględnienie.

Wstrzymanie wykonania zaskarżonego kasacją orzeczenia (art. 532 § 1 k.p.k.) ma charakter wyjątkowy i możliwe jest m. in. wówczas, gdy już wstępna analiza wyartykułowanych w nadzwyczajnym środku zaskarżenia zarzutów wskazuje na wysokie prawdopodobieństwo ich zasadności i — w konsekwencji — istnienie realnej perspektywy uwzględnienia kasacji zgodnie z kierunkiem zaskarżenia i podniesionymi w niej wnioskami. Postawiony w kasacji Prokuratora Generalnego zarzut naruszenia przez sąd *meriti* przepisów art. 500 § 1 i § 3 k.p.k. przez nieuwzględnienie zgromadzonych w sprawie dowodów wskazujących na to, że skazany W. P. zaprzestał pełnienia funkcji prezesa zarządów spółek X. sp. z o.o. i U. sp. z o.o. z końcem 2009 r. i 2010 r., tj. m. in. uchwał wskazanych wyżej spółek oraz wyjaśnień złożonych przez podejrzanego jawi się, w istocie, jako niepozbawiony pewnego merytorycznego uzasadnienia. Dowody, na które powołuje się autor kasacji zdają się bowiem wspierać tezę, że w sprawie nie doszło do zmaterializowania się ustawowych warunków upoważniających sąd do orzeczenia w przedmiocie postawionych W. P. zarzutów w postępowaniu nakazowym w trybie przewidzianym w przepisie art. 500 k.p.k. W szczególności rysują się istotne

wątpliwości co do tego, czy wolno było przyjąć odnośnie W. P., że — *verba legis* — na podstawie zebranych dowodów okoliczności czynu zarzucanego oskarżonemu i wina oskarżonego nie budzą wątpliwości. Konstatacja ta sama w sobie nie upoważnia jednak jeszcze do uznania wniosku o wstrzymanie wykonania orzeczenia za zasadny i jego uwzględnienia.

Rzecz w tym, że poza dokonaniem oceny pozwalającej na wyrażenie (niestanowczej) prognozy prawdopodobieństwa stwierdzenia zasadności podniesionych w kasacji zarzutów niezbędne jest także wykazanie przez podmiot występujący z wnioskiem o wstrzymanie orzeczenia zaskarżonego kasacją bądź innego orzeczenia, którego wykonanie zależy od rozstrzygnięcia kasacji (art. 532 § 1 k.p.k.), że dalsze wykonywanie zaskarżonego wyroku i orzeczonej kary mogłoby w takim układzie prowadzić do poniesienia przez skazanego pozbawionej podstawy prawnej i nie dającej się powetować dolegliwości, której nie powinien on ponieść właśnie z racji na rysującą się ewentualność stwierdzenia wadliwości podlegającego wykonaniu orzeczenia zaskarżonego kasacją i możliwością jego zmiany bądź wyeliminowania z obrotu prawnego. O ile badanie tego kryterium w przypadku kasacji wnoszonych przez obrońców z reguły nie wymaga dokładniejszego analizowania aktualnego statusu skazanego w postępowaniu wykonawczym (z uwagi na implikacje wynikające z treści przepisu art. 523 § 2 k.p.k. oraz ze względu na to, że zazwyczaj w dacie wniesienia kasacji kara pozbawienia wolności orzeczona wobec skazanego jest wdrożona do wykonania i dlatego właśnie składany jest wniosek o wstrzymanie wykonania orzeczenia), o tyle w przypadku kasacji wnoszonych — tak jak w niniejszym przypadku — przez podmioty specjalne, które nie się limitowane co do kategorii orzeczeń podlegających zaskarżeniu wnoszonymi przez nie kasacjami (art. 523 § 4 pkt. 1 k.p.k.) ocenie podlega także to, czy (i jaka) kara została *in concreto* wdrożona do wykonania w związku z prawomocnym skazaniem. Wniosek Prokuratora Generalnego o wstrzymanie wykonania wskazanych w nim orzeczeń jawiłby się jako niewątpliwie zasadny wówczas, gdyby wobec skazanego W. P. w dacie orzekania w przedmiocie wniosku w związku ze skazaniem za czyny kwalifikowane jako przestępstwa z ustawy o rachunkowości była wykonywana zastępcza kara pozbawienia wolności w warunkach izolacji penitencjarnej.

Wprawdzie orzeczenie o zarządzeniu wobec skazanego (tytułem kary zastępczej w zamian za karę ograniczenia wolności w pozostałym do wykonania wymiarze dwustu czterdziestu dni) wykonania kara pozbawienia wolności (sto dwadzieścia dni pozbawienia wolności) stało się prawomocne (postanowienie Sądu Rejonowego w W. z dnia 15 grudnia 2020 r., sygn. akt V Ko (...), utrzymano w mocy postanowieniem Sądu Okręgowego w W. z dnia 17 marca 2021 r., sygn. XI Kzw (...), zaś postanowieniem Sądu Okręgowego w W. z dnia 23 marca 2022 r., sygn. XI Kzw (...), zostało utrzymane w mocy postanowienie Sądu Rejonowego w W. z dnia 25 stycznia 2021 r., sygn. akt V Ko (...), o nieuwzględnieniu wniosku skazanego o wstrzymanie wykonania kary zastępczej pozbawienia wolności (po rozpoznaniu zażalenia na to postanowienie wniesionego przez obrońcę skazanego) i w konsekwencji skazany został wezwany do stawienia się w Areszcie Śledczym w W. celem odbycia zastępczej kary pozbawienia wolności (*k. 485 akt, t. III*), to jednak jeszcze przed datą wydania orzeczenia Sądu Okręgowego w W. z dnia 23 marca 2022 r. i dokładnie w dacie wniesienia kasacji oraz związanego z nią wniosku o wstrzymanie wykonania orzeczenia (18 marca 2022 r.) status prawny skazanego w płaszczyźnie orzeczonej wobec niego kary zastępczej pozbawienia wolności uległ istotnemu przewartościowaniu. Nakazuje to w konsekwencji poddać aktualność i potrzebę ewentualnego uwzględnienia wniosku Prokuratora Generalnego o wstrzymanie wykonania zaskarżonego kasacją orzeczenia oraz postanowienia Sądu Rejonowego w W. z dnia 15 grudnia 2020 r., sygn. akt V Ko (...), o zarządzeniu wykonania zastępczej kary pozbawienia wolności w przyzmacie nowych, nieznanych Prokuratorowi Generalnemu (w dacie składania wniosku o wstrzymanie wykonania orzeczeń) zaszłości z postępowania wykonawczego.

Otóż Sąd Okręgowy w W. postanowieniem z dnia 18 marca 2022 r., sygn. XI Kow (...) (*k. 571 akt, t. III*), udzielił skazanemu W. P. zezwolenia na odbycie reszty zastępczej kary stu dwudziestu dni pozbawienia wolności orzeczonej postanowieniem Sądu Rejonowego w W. z dnia 15 grudnia 2020 r. poza zakładem karnym w systemie dozoru elektronicznego w miejscu stałego pobytu skazanego poprzez zainstalowanie środków technicznych w postaci stacjonarnego urządzenia monitorującego i nadajnika na nodze skazanego (włączona do akt niniejszej sprawy notatka urzędowa z dnia 12 kwietnia 2022 r. w przedmiocie stosowania wobec

skazanego dozoru elektronicznego). Rozstrzygnięcie to nie oznacza jednak, iżby zdezaktualizowała się obecnie obawa związana z możliwością poniesienia przez skazanego niesłusznej dolegliwości w związku z ewentualnym wykonaniem wobec niego kary mającej swe oparcie w zaskarżonym kasacją orzeczeniu oraz postanowieniu Sądu Rejonowego w W. z dnia 15 grudnia 2020 r., sygn. akt V Ko (...), w przedmiocie zarządzenia wykonania wobec W. P. zastępczej kary pozbawienia wolności. Wprawdzie zastępcza kara pozbawienia wolności orzeczona w stosunku do W. P. w związku ze skazaniem go wyrokiem Sądu Rejonowego w W. z dnia 27 lutego 2019 r., sygn. IV K (...), nie będzie obecnie wykonywana w systemie izolacji penitencjarnej, to mimo wszystko będzie ona egzekwowana, tyle tylko, że w innym „reżimie” wykonawczym. Nie przecząc, że taka zmiana systemu wykonywania kary wpływa w istotny sposób na redukcję dolegliwości związanej z jej wykonaniem, to jednak nie modyfikuje ona normatywnej istoty orzeczonej i wykonywanej wobec skazanego kary: jest to nadal — choć zmutowana w aspekcie jej faktycznego wykonywania — kara pozbawienia wolności. Przy uwzględnieniu zatem postawienia przez Sąd Najwyższy orzekający w niniejszym składzie wstępnej, niestanowczej prognozy uznania zarzutu kasacyjnego wyartykułowanego przez Prokuratora Generalnego za zasadny i rysującej się ewentualnie perspektywy uchylenia zaskarżonego nadzwyczajnym środkiem zaskarżenia wyroku niezbędne było uwzględnienie wniosku o wstrzymanie wykonania orzeczeń wskazanych przez Prokuratora Generalnego. Objęcie niniejszym rozstrzygnięciem postanowienia Sądu Okręgowego w W. z dnia 18 marca 2022 r., sygn. XI Kow (...), w przedmiocie udzielenia skazanemu W. P. zezwolenia na odbycie reszty zastępczej kary stu dwudziestu dni pozbawienia wolności orzeczonej postanowieniem Sądu Rejonowego w W. z dnia 15 grudnia 2020 r. nie było konieczne. Z chwilą wstrzymania wykonania zaskarżonego kasacją wyroku Sądu Rejonowego w W. z dnia 27 lutego 2019 r., sygn. IV K (...), oraz postanowienia Sądu Rejonowego w W. z dnia 15 grudnia 2020 r., sygn. akt V Ko (...), w przedmiocie orzeczenia wobec skazanego zastępczej kary pozbawienia wolności ustaje bowiem (czasowo, tylko do chwili wskazanej w rozstrzygnięciu niniejszego postanowienia) wykonanie kary pozbawienia wolności — także wówczas, gdy sąd zezwolił na jej wykonywanie

wobec skazanego w ramach systemu dozoru elektronicznego, umożliwiającego wyjątkowo pozapenitencjarne odbycie orzeczonej kary pozbawienia wolności.

Mając powyższe na uwadze Sąd Najwyższy orzekł jak na wstępie.